

Stowarzyszenie Ekologiczne "ŁARPIA" w Policach
POLICKI KLUB CYKLISTÓW "SAMA RAMA"

BIULETYN INFORMACYJNY

Nr 66 – listopad 2010

RAJD ROWEROWY DO REZERWATU ŚWIDWIE 2010

Punktualnie o godz. 10:10 w dniu 10.10.2010 roku blisko dwudziestoosobowa grupa cyklistów PKC "Sama Rama" wyruszyła spod pomnika Jana Pawła II na trasę corocznego rajdu do Rezerwatu Ornitologicznego Świdwie. Po minięciu Tanowa dotarliśmy do pozostałości po dawnej wsi Gunice. Zatrzymaliśmy się na śródleśnym cmentarzyku rodziny von Ramin by wysłuchać historii powstania tej nekropolii i po wykonaniu kilku fotek ruszyliśmy dalej. Mijając wieś Węgornik spotkaliśmy stadko krów o ciekawym umaszczeniu więc po zrobieniu kolejnych zdjęć pojechaliliśmy w rejon bramy i wieży obserwacyjnej Rezerwatu. Tu po paru minutach dojechało jeszcze kilku członków "Samej Ramy" mieszkających w Szczecinie oraz grupa qadowców z ATV Team Police.

W wymurowanym kręgu zapłonęło ognisko, w którym upieczono kielbaski i inne wiktuały. Przy trzaskającym ogniu omówiono kolejne październikowe imprezy, a także odwiedzone wieżę widokową, z której roztacza się widok na niezarośniętą część jeziora. Nie dało się nie zauważyć nowej kładki prowadzącej nad jezioro i ogrodzenia. Po ugaszeniu ogniska ruszyliśmy w stronę Łęgów, by tym razem zatrzymać się na skrzyżowaniu ul. Południowej i ul. Na Świdwie, pod pomnikiem Jana Pawła II. Został on ufundowany przez mieszkańców tej wioski. Krótki odpoczynek i jedziemy dalej,

oglądając wielkie stada żurawi pasące się na polu oziminy a szykujące się właśnie do odlotu. Mijając kolejne miejscowości - Buk i Dobrą Szczecińską docieramy do Bartoszewa. W gospodzie "Uroczysko" raczymy się gorącą herbatą, a potem przez Leśno Stare jedziemy do Polic.

Tu też nastąpiło zakończenie imprezy. Kolejna pod hasłem "IX Rajd Szlakiem Pomników Jana Pawła II" odbędzie się już niebawem, bo w najbliższą niedzielę na trasie Police - Szczecin-Gumieńce – Police.

IX RAJD SZLAKIEM POMNIKÓW JANA PAWŁA II

Już po raz dziewiąty odbyła się wędrowka szlakiem pomników papieża Jana Pawła II a rozmieszczonych w diecezji szczecińsko-kamieńskiej. Tegoroczna edycja była to imprezą rowerową. W niedzielę 17 października 2010 r. o godz. 10:00 przedstawiciele PKC "Sama Rama" złożyli pod polickim pomnikiem Papieża Polaka wiązanek kwiatów i zapalili znicze pamięci. Dalej trasa rajdu wiodła przez Siedlice, Leśno Górne do Pilchowa. Tu na placu

przykościelnym parafii p.w. Narodzenia NMP, pod ważącym ponad 5 ton głazem poświęconym Janowi Pawłowi II zapalono kolejny znicz oraz spotkano się z proboszczem ks. Januszem Korpolewskim.

Kolejny pomnik związany z pobytem Jana Pawła II w Szczecinie usytuowany jest na Jasnych Błoniach. To tutaj na policzan oczekiwała grupa rowerzystów z Klubu Kolarskiego PTTK "Jantarowe Szlaki". Po wspólnym złożeniu wiązanki kwiatów i zapaleniu zniczy u stóp monumentu cały peleton ruszył dalej. Przez Park Kasprowicza, obok pomnika Czynu Polaków, potem przez Os. Zawadzkiego i Krzekowo - ścieżkami rowerowymi dotarliśmy na Gumieńce. Przy ul. św. Kingi, przy koście p.w. Przemienienia Pańskiego znajduje się odslonięty w 2007 r. jeden z siedmiu szczecińskich pomników Jana Pawła II. Tu również zapaliliśmy kolejne znicze pamięci, a dziewczynka czekająca pod tym pomnikiem opowiedziała nam historię jego powstania, wskazując wiele szczegółów związanych z jego projektowaniem i budową. Dalszy etap rajdu to powrót do Polic z przystankiem na kanapkę i kawę nad jez. Głębokie.

Około godz. 14:30 zameldowaliśmy się przed polickim kościołem p.w. św. Kazimierza gdzie pod głazem poświęconym Pontyfikatowi Papieża Pielgrzyma zapalono wraz z ks. dziekanem Waldemarem Gasztkowskim ostatni w tym rajdzie znicz pamięci. Tym też akcentem zakończono kolejny rajd a tym samym po raz kolejny złożenie hołdu Wielkiemu Polakowi, który jako kapłan również uprawiał turystykę rowerową.

ZŁOTE STOPY ROZDANE

23 października zostały wręczone statuetki "Złote Stopy 2009/2010" w ramach I Poznańskiego Festiwalu Podróży i Fotografii. Nie zabrakło spotkań z podróżnikami, m.in. Martyną Wojciechowską, Arkiem Mytko, Łukaszem Wierzbickim, Januszem Kaszą i ekipą Afryki Nowaka, a także koncertów i wystaw. Lokalizacja większości wydarzeń na miała miejsce na terenie obiektów Międzynarodowych Targów Poznańskich podczas trwania Targów Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon, a która zapewniła uczestnikom Festiwalu dodatkowe atrakcje. Poznański Festiwal Podróży i Fotografii to także pierwszy festiwal w centralnej Polsce oferujący statuetki dla obywateli. Statuetkę przyznaną Olkowi Dobie a przebywającemu już od trzech dni w Afryce odebrała jego małżonka Gabryś. Jeszcze raz gratulujemy.

POLICKI DZIEŃ PIECZENIA ZIEMNIAKA

Kończy się powoli sezon turystyki rowerowej 2010. Z tego tytułu PKC "Sama Rama" wraz z polickim OSiR-em i SE "Łarpia" zorganizowali pierwszą jesienną imprezę pieszą pod hasłem "Policki Dzień Pieczenia Ziemniaka". Na miejsce tego turystycznego spotkania wyznaczono ośrodek wypoczynkowy OSiR w Trzebieży. Data też nie była przypadkowa, bo przypadała na dzień 23 października, który był pierwszym dniem po pełni księżyca, co w 100% gwarantowało

piękną pogodę. O godz. 12:00 na terenie ośrodka spotkało się 32 piechurów z Wanderfreunde Haffküste e.V. z Eggesin i tyleż samo członków "Samej Ramy". Po przywitaniu uczestników przez organizatorów, w tym także w języku polskim przez jednego z mieszkańców Eggesin, cała grupa wyruszyła na 8 kilometrową trasę wędrowki. Na terenie ośrodka pozostały jedynie osoby przygotowujące popiół ogniska do pieczenia ziemniaków.

Trasa spaceru początkowo wiodła drogami i duktami leśnymi, by po pewnym czasie wejść na "czerwony

szlak" a dalej na piaszczysty klif Zalewu Szczecińskiego. Dalej zeszlśmy na płycznę brzegową Zalewu, a potem "ścieżką dzików" wspięliśmy się ponownie na wysoki brzeg. Urozmaicona trasa pełna zejść i podejść na pewno pozostanie na długo w pamięci jej uczestnikom. Po ponad dwóch godzinach wędrówki wróciliśmy na teren trzebieskiej bazy OSiR-u. Tu ekipa pod kierunkiem Anety Bała zdążyła upiec ziemniaki, a także przygotowała gorącą kawę i herbatę. Wcześniej członkinie naszego klubu przygotowały ciasta "domowego wypieku", które cieszyły się wielkim powodzeniem. Oprócz pieczonych ziemniaków można było także upiec sobie kiełbaski.

Po posiłku zaproszono uczestników eskapady do udziału w konkursach. W konkursie "najdłuższa obierka ziemniaka" zwyciężyła Dorit Maas (dł. 39 cm) przed Heidrun Schulz (35 cm) i Eriką Brose. W konkursie "rzut ziemniakiem do koszyka" najcelniej trafił Lutz Schulz przed Weroniką Olszewską i Winfriedem Zimmermannem. W "biegu z ziemniakiem na łyżce" (w gr. młodzieżowej) I miejsce zajął Rysiek Ziemniewicz, II m-ce Weronika Olszewska a III-ci był Felix. Natomiast w grupie dorosłych najlepszy był Jurek Król przed Moniką i Karin Zimmermann. Uczestnicy konkursów otrzymali upominki

rzeczowe a wszyscy biorący udział w imprezie okolicznościowe znaczki rajdowe. Na zakończenie Polickiego Dnia Pieczenia Ziemniaka Przewodniczący niemieckiego Klubu Winfried Zimmermann wręczył Prezesowi Wiesławowi Gawłowi proporzec upamiętniający to międzynarodowe i turystyczne, spotkanie zapraszając jednocześnie na kolejną wędrówkę, tym razem po okolicach Ludwigshof, w dniu 5 lutego 2011 r.

WIZYTA W MUZEUM TECHNIKI I KOMUNIKACJI

Nie po raz pierwszy oglądaliśmy zbiory Muzeum Techniki i Komunikacji Zajezdnia Sztuki w Szczecinie. Tym razem udaliśmy się tam 24 października 2010 roku z inicjatywy Marka Ziemniewicza. Wcześniej były to wizyty w zajezdni tramwajowej przy ul. Wojska Polskiego. Tym razem jednak trafiliśmy na Niebuszewo gdzie przy ul. Niemierzyńskiej 18a mieści się siedziba wspomnianego Muzeum. Zobaczyliśmy tu wiele ciekawych eksponatów i to niekoniecznie związanych z tramwajami, ale one były też. Zafascynowały nas zbliżone do rowerów – motocykle.

Były wystawione tu również auta produkowane właśnie w Szczecinie jeszcze przed II wojną światową przez znaną firmę Stoewer. Powstałe w powojennym okresie zakłady POLMO również pozostawiły po sobie słynne motocykle marki Junak (sam na niego wsiadałem i to nie raz) czy samochody do ruchu miejskiego marki Smyk. Muzeum pokazuje również i inne eksponaty. Dla koneserów został wydany folder okolicznościowy, który prezentuje historię zajezdni od momentu jej budowy. Warto więc wziąć to Muzeum pod uwagę projektując wycieczki w zimowym okresie naszych wędrówek.

POLICE NA PRZESTRZENI DZIEJÓW

28 października 2010 roku zostaliśmy zaproszeni do polickiego MOK-u na konferencję historyczną podsumowującą obchody 750 lecia nadania praw miejskich Policom.

Konferencję przy mocno wypełnionej Sali Kinowej otworzył Burmistrz Polic Władysław Diakun. Potem przyszła kolej na przedstawienie układu tematycznego konferencji. Oto kilka spostrzeżeń:

- "Pradzieje ziemi polickiej" - dr Przemysław Krajewski:
Wskazanie konieczności uwzględniania historycznych przekształceń geograficznych (zmiany geologiczne, klimatyczne, stosunki wodne, poziom Bałtyku i Zalewu) w badaniach archeologicznych. Interesujące przykłady korelacji.
- "Od grodu do miasta. Wczesnośredniowieczne początki Polic" - mgr Marek Dworaczek:
Potwierdzenie tezy o mścięcińskim rodowodzie Polic oraz o możliwym wpływie przyjęcia chrześcijaństwa na taki rozwój wydarzeń. Również informacja o wpływie środowiska naturalnego dla odkryć archeologicznych.
- "Dokument lokacyjny- nadania praw miejskich dla Polic" - mgr Alicja Kościelna:
Interesująca analiza dokumentu, wraz z kilkoma śmiałymi hipotezami o charakterze wątpliwości badawczych, rozstrzygniętych ostatecznie na korzyść pierwotnej interpretacji.
- "Lokacja Polic i ich dzieje pod zwierzchnictwem rodzin rycerskich (1249

-1321)" - dr Krzysztof Guzikowski:

Bardzo ciekawe, dynamiczne podejście do przemian statusu wczesnych Polic (XIII/XIV wiek) w związku ze zmianą stosunków właścicielskich. Plastyk rysunek postaci Barnima I i innych dysponentów Polic. Śmiała teza, że decyzja Ottona I przekazująca Police Szczecinowi była dla Polic ratunkiem, a nie ograniczeniem.

- "Ramy prawne i ustrój Polic w średniowieczu i czasach nowożytnych (do 1808 roku)" - dr Paweł Gut:

Specjalistyczny i bardzo ciekawy wykład z zakresu historii prawa. Pewna polemika z poprzednikiem, widzenie "niewoli szczecińskiej" w tradycyjny sposób - jako epoki straconych szans. Interesująca dysputa.

- "Wicki, Szymichowska, Sulewscy. Uczestnicy polskich akcji wywiadowczych poprzedzających operację "Synteza" i ich losy" - mgr Paweł Knap:

Z tematyką tego referatu zetknęliśmy się już wcześniej, przy okazji spotkań promujących książkę "Bunkry na ruinach". Materiał jednak został wzbogacony o nowe szczegóły związana zarówno z losem postaci jak i wydarzeń powiązanych z ich działalnością wywiadowczą na terenach zajmowanych przez Hydrierwerke Stettin-Pölitz.

- "Bombardowania wytwórni paliw syntetycznych w Policach w latach II wojny światowej" - dr Grzegorz Ciechanowski:

Był to chyba najbardziej ekspresyjnie zaprezentowany materiał w trakcie konferencji. Dr Ciechanowski oficer WP i współpracownik armii amerykańskiej zaprezentował i omówił materiał multimedialny wraz z krótkim filmem obrazującym bombardowanie Polic w latach 1940-1945.

- "Zbrodnicza szarańcza". Proces "sabotażystów" polickich" - dr Radosław Ptaszyński:

To temat rozwinięty jako proces rozbiórki zrujnowanej bombardowaniami fabryki Hydrierwerke. Pokazane zostały momenty powstawania legalnych zakładów zajmujących się demontażem konstrukcji metalowych, a zatrudniających 160-180 osób a wysyłających pozyskany złom do hut śląskich. Obok prawnie działających firm pojawiali się szabrownicy prowadzący działalność na własne konto w wyniku czego proceder został ujawniony a nawet zakończył się procesem i wysokimi wyrokami.

- "Uchodźcy polityczni z Grecji w Policach w świetle materiałów SB" - dr Arkadiusz Słabig:

Prelegent swoje wystąpienie rozpoczął omówieniem sytuacji politycznej w Grecji u schyłku II wojny światowej i podziałów społecznych Greków w tym okresie na Bałkanach. Zaprezentował też sytuację uchodźców greckich w Polsce ze

szczególным naciskiem na gościnność Polic.

- "Ks. Jan Mleczo- przykład represji wobec duchowieństwa katolickiego na Pomorzu Zachodnim" - ks. Robert Włodkowski:

Kapłan pracujący wcześniej w Policach doskonale był zorientowany w temacie i rzeczywistości w zakresie stosunków państwo-kościół. W ciekawy sposób przedstawił sytuację polickich kościołów na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych przenosząc ją na lata późniejsze. Postać ks. Jana Mleczo zaprezentowana była jedynie marginalnie. Więcej akurat na ten temat mieliby do powiedzenia państwo Zosia i Kaziu Nowiccy.

Konferencję podsumował prof. Dr hab. Radosław Gaziński, który w skróty sposób ustosunkował się do zaprezentowanych materiałów tematycznych. W trakcie konferencji czynna była wystawa tematyczna związana z Jubileuszem Polic. Wśród wielu znakomitości świata nauki i kultury zobaczyliśmy znanych szczecińskich przewodników PTTK - Antoniego Adamczaka i Bogusława Wiśniewskiego.

SPOTKANIE MODLITEWNE NA RUINACH HYDRIERWERKE

W środę 3 listopada 2010 r. na terenie byłej, niemieckiej fabryki benzyny syntetycznej w Policach odbyło się spotkanie modlitewne w intencji wszystkich zmarłych podczas II wojny światowej, więźniów obozów koncentracyjnych i obozów niewolniczej pracy, zlokalizowanych wokół Hydrierwerke Pölitz. Na uroczystość zaproszono władze gminy i powiatu polickiego oraz liczne delegacje z pocztami sztandarowymi i wiernych.

Część ekumeniczną otworzył proboszcz parafii św. Kazimierza ks. Dziekan Waldemar Gasztkowski. Koronkę do Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z zebranymi odmówił bp Marian Błażej Kruszyłowicz. Złe warunki pogodowe a także w trosce o zdrowie wychowanków SOSW nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo zmusiły organizatorów do skrócenia tej części, która odbywała się pod gołym niebem. Ks. bp M.B. Kruszyłowicz podziękował młodzieży za wytrwałość i wręczył im okolicznościowe pamiątki. Z kolei Prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Polickiej "Skarb" Dariusz Szaliński zaprosił wszystkich do zwiedzenia bunkra-muzeum usytuowanego w pobliżu. Ks. bp żywo interesował się zebranymi tu eksponatami z okresu działalności fabryki benzyny syntetycznej a także z funkcjonujących wokół niej obozów hitlerowskich dla więźniów i robotników przymusowych.

MINĄŁ PIERWSZY TYDZIEŃ WYPRAWY OLKA DOBY

Z pokładu kajaka otrzymaliśmy informację, że wyprawa przebiega bez większych zakłóceń. Olek napotkał kilka delfinów i rekina oraz pirogi z tubylcami przepływające w

niewielkiej odległości. Warunki pogodowe były sprzyjające. Przeważające wiatry z kierunku północno-wschodniego o sile nie przekraczającej 3^oB i niewielka fala sprzyjały w osiągnięciu dobrych przebiegów dobowych. Maksymalna prędkość, jaką udało się osiągnąć to 5 km/h przez okres 2h 40min. Przez te siedem dni dziesięć godzin i cztery minuty Olek pokonał 499 km przy średniej prędkości 2.8 km/h co w linii prostej daje 429.6 km przy prędkości 2.41km/h i stanowi 13% całej trasy. Jeśli uda się utrzymać tempo to do końca wyprawy pozostało około 50 dni. Maksymalny przebieg dzienny wyniósł 87.2 km przy średniej dobowej prędkości 3.6 km/h.

Dane na koniec 06.10.2010

Przebieg dzienny: 38.99 km Przebieg całkowity: 675.43 km Średnia prędkość: 1.62 km/h

T: 25-30C Wiatr: NE 2B(5w) Fala: 1,5 m

Informacje ze strony: www.aleksanderdoba.pl

PROPOZYCJE IMPREZ "SAMA RAMA" i SE "ŁARPIA" W LISTOPADZIE 2010 r.

Lp.	DATA	NAZWA	START	ZAKOŃCZENIE
1.	12.11.2010	Odstąpienie pomnika poświęconego żydom - więźniom filii kz stutthof	Mścięcino – Miasteczko Rzemieślnicze, godz. 11.00	-
2.	14.11.2010	Poznaj pomniki cmentarza centralnego w Szczecinie.	Police, pomnik JP II, godz. 10.00	Police, godz. 16:00
3.	21.11.2010	Rajd na Szczecińską Gubałówkę	pomnik JP II godz. 09:00. 9:15 przejazd autobusem 106	Police, godz. 16
4.	28.11.2010	Rajd pod pachę z termosem Andrzeja	Police, pomnik JP II, godz. 10.00	Według uznania

Uwaga ! Propozycje imprez i ich terminy mogą ulec zmianie.

BIULETYN INFORMACYJNY – redakcja:

Wiesław Gawęł, Michał Olszewski

72-010 Police, ul. Wróblewskiego 13/49,

tel. (91) 3-175-671 lub 504 13 87 49,

e-mail: wgaw@wp.pl